

...

Speedcursus coffeeshops

Het Nederlandse gedoogbeleid uitgelegd en vier lessen die het waard zijn om te leren

Ralph Mennes MSc.
Senior onderzoeker

ralph.mennes@breuerintraval.nl
06-22358797

...

- Sociaal-wetenschappelijk onderzoek en advies
- 30+ jaar ervaring
- Eerste opdrachtgever: coffeeshopexploitant

...

Ralph Mennes MSc.

Persoonlijk

- 34 jaar
- Getrouwd, 3 kinderen
- Woon- en werkplaats Groningen

Opleiding

- Gymnasium
- Sociologie (*RuG; Master Criminaliteit en Veiligheid; Minor strafrecht*)

Werk

- Senior onderzoeker Breuer&Intraval
- Deskundige Nederlandse softdrugs en coffeeshopbeleid.
- Projectleider van het onderzoek naar het 'Experiment gesloten coffeeshopketen'.
- Vrije tijd: promotiethesis Nederlandse coffeeshopbeleid.
- (Eerder) onderzoek naar coffeeshopbeleid in o.a. Helmond, Venray, Roermond, Maastricht, Voorne aan Zee, Vlissingen.

SPOEDCURSUS COFFEESHOPS

Vier lessen die het waard zijn om te leren

Les 1

De functie van coffeeshops

Coffeeshops in het begin van corona

...

- 'Scheiding der markten' ✓

- Overlast beperken ✓

- Criminaliteit terugdringen ✗

Les 2

De wisselwerking tussen coffeeshops en beleid

Het beleid is bijzonder...

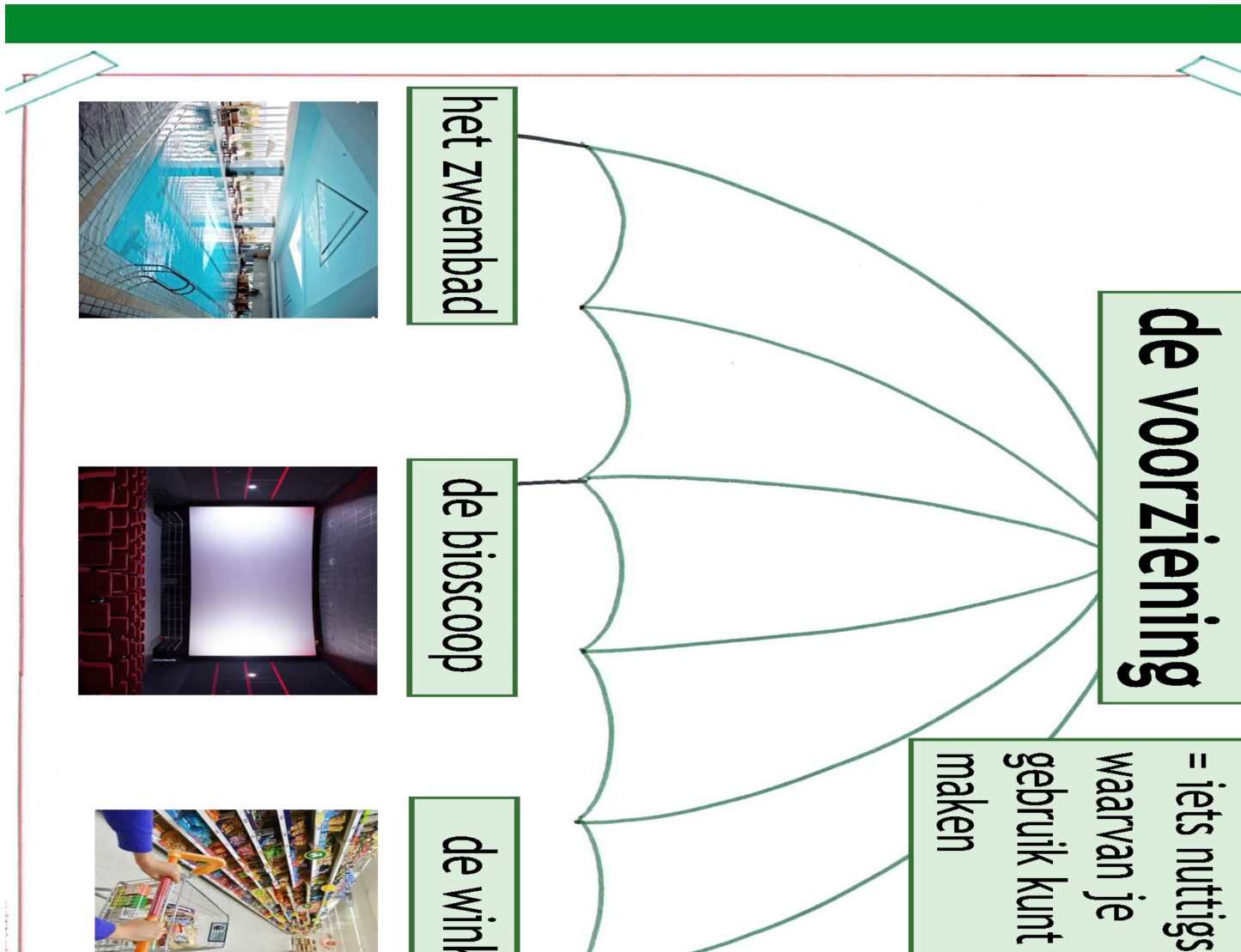
...

- Gedoogbeleid
- Landelijke kaders
- Lokale invulling

...maar een coffeeshop niet

...

Ontstaan en mijlpalen landelijk beleid

• • •

Jaren '60

- Coffeeshops ontstaan als gevolg van een jeugsubcultuur rond het recreatief gebruik van drugs.
- De open handel in drugs in de openbare ruimte neemt (vooral in Amsterdam) fors toe.

1976

- De Nederlandse Opiumwet wordt aangepast: er komt een onderscheid in soft- (cat I) en harddrugs (cat II).
- De Nederlandse overheid stelt een gedoogbeleid en -criteria vast voor de verkoop van softdrugs (cat I).

1995

- Paarse drugsnota over toekomst drugsbeleid. Paradigma shift van volksgezondheid naar justitie en veiligheid.

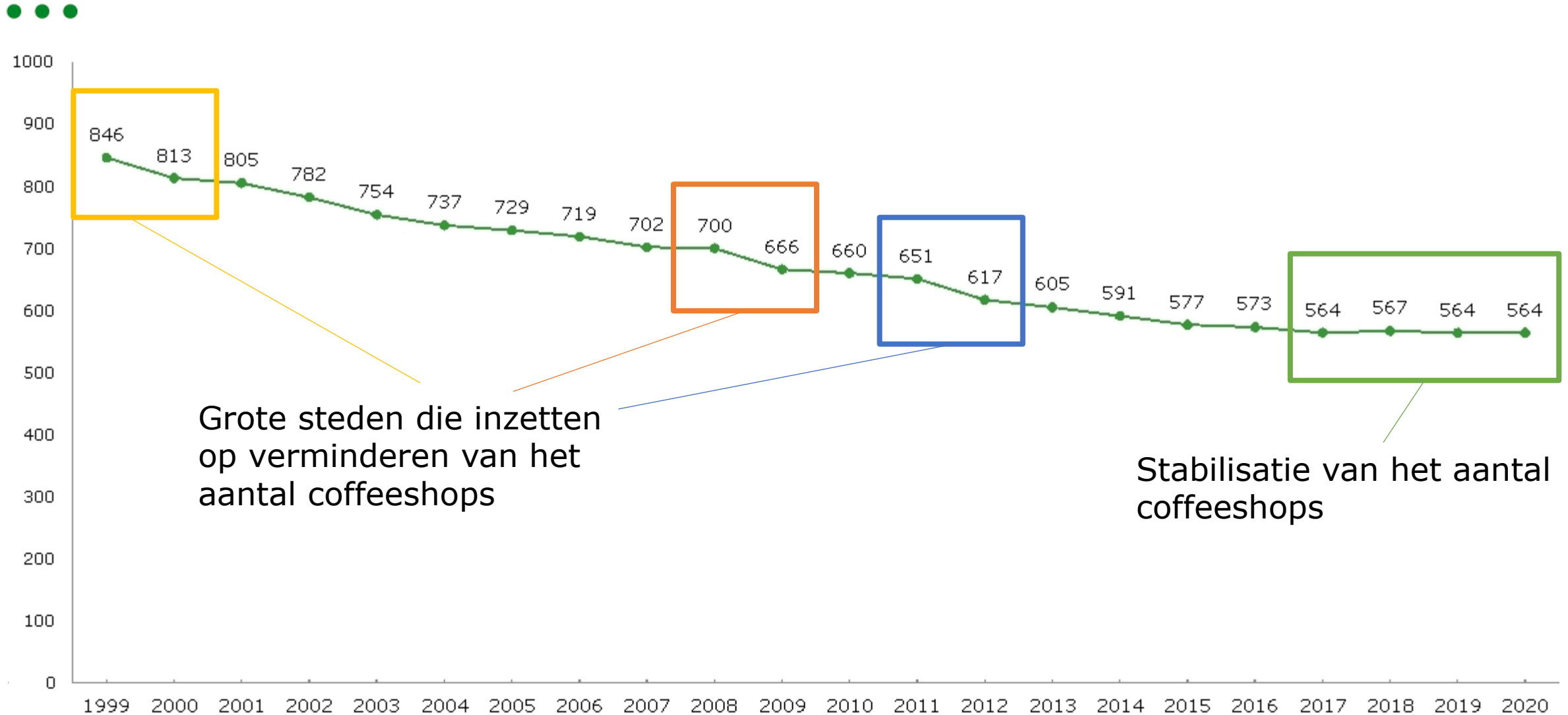
2012-2014

- Het B- en I-criterium worden geïntroduceerd. Alleen het I-criterium blijft overeind, maar wordt lokaal maatwerk.

Recente ontwikkelingen (vanaf 2015)

- Nederland gaat experimenteren met een gesloten coffeeshopketen

Aantal coffeeshops (1)

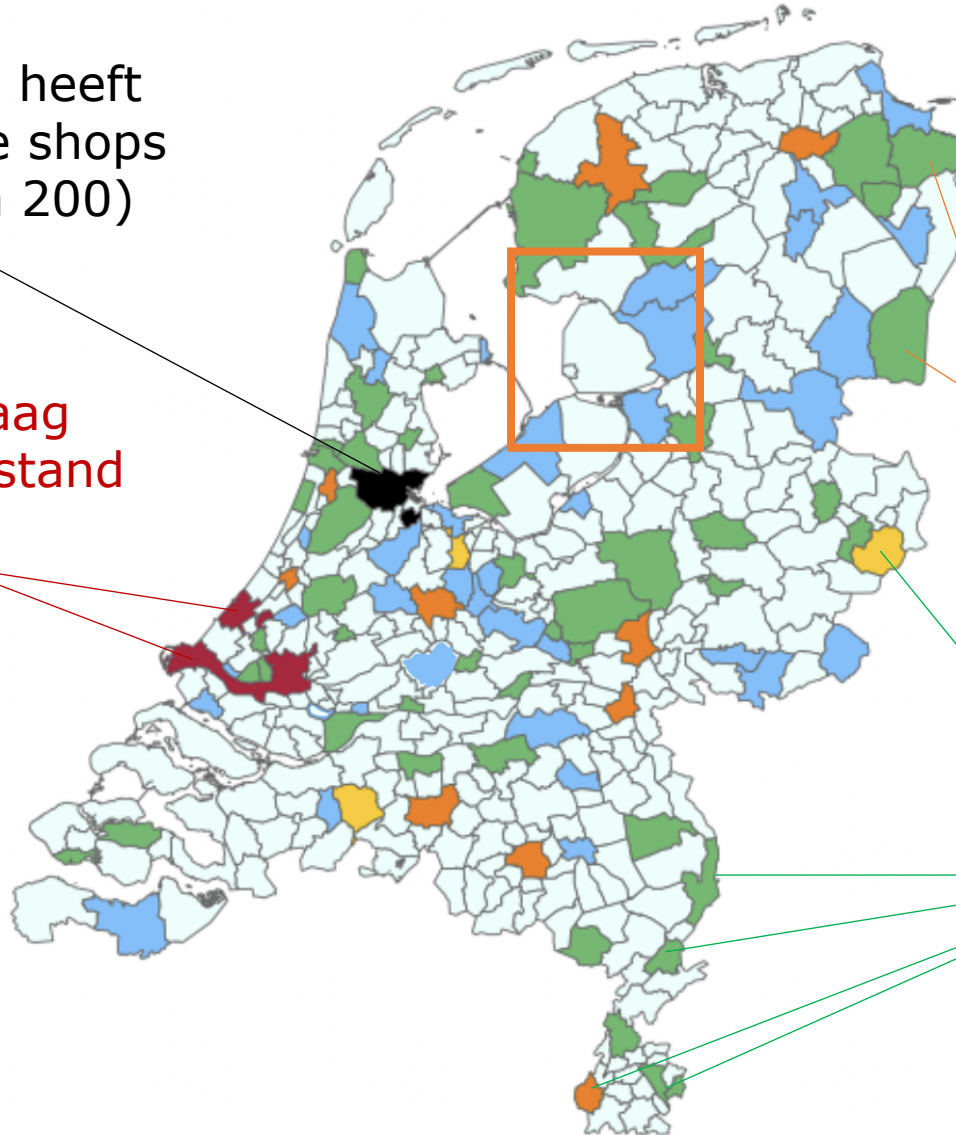

Aantal coffeeshops (2)

...

Amsterdam heeft
1/3 van alle shops
in NL (bijna 200)

Rotterdam en Den Haag
volgen op gepaste afstand
(zo'n 30 a 40 shops)

Hier niet, ondanks
grensligging

Hier vooral problematiek
m.b.t. drugstoerisme

Les 3

De rol (en macht) van gemeenten in het gedoogbeleid voor coffeeshops

Lokale invulling: beleidsvormen

...

Nulbeleid

binnen de gemeente worden geen coffeeshops toegelaten

Maximumbeleid

- Regulier maximumbeleid: limiet staat vast en is doorgaans ook het streef aantal
- Afnemend maximumbeleid: maximum wordt bij verdwijnen van een shop naar beneden bijgesteld.

Geen beleid

de gemeente heeft geen coffeshop beleid vastgesteld

...

- A** • geen **A**ffichering: dit betekent geen reclame anders dan een summiere aanduiding op de betreffende lokaliteit;
- H** • geen **H**arddrugs: dit betekent dat geen harddrugs voorhanden mogen zijn en/of verkocht mogen worden;
- O** • geen **O**verlast: onder overlast kan worden verstaan parkeeroverlast rond de coffeeshop, geluidshinder, vervuiling en/of voor of nabij de coffeeshop rondhangende klanten;
- J** • geen verkoop aan **J**eugdigen en geen toegang aan jeugdigen tot een coffeeshop, waarbij is gekozen voor een strikte handhaving van de leeftijdsgrens van 18 jaar;
- G** • geen verkoop van **G**rote hoeveelheden per transactie: dat wil zeggen hoeveelheden groter dan geschikt voor eigen gebruik (= 5 gram) én slechts een geringe handelsvoorraad (niet meer dan 500 gram).
- I** • alleen toegang tot de coffeeshop voor en verkoop van softdrugs aan **I**ngezetenen van Nederland.

Lokale invulling: nadere specificatie

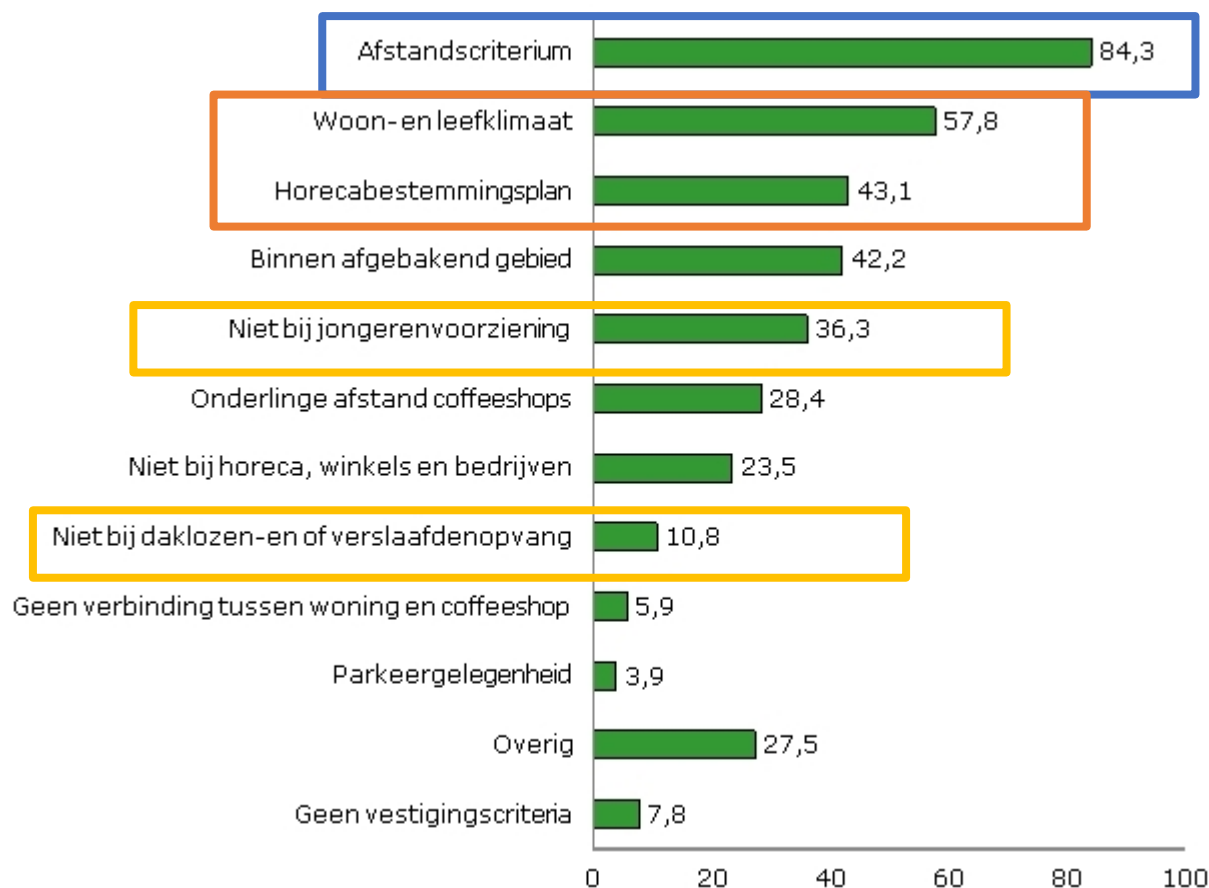
• • •

- **Vestigingsbeleid:** gemeente zet er, al dan niet door een actief beleid, op in dat coffeeshops zich kunnen vestigen in de gemeente. Er worden wel strikte voorwaarden gesteld aan vestiging.
- **Verminderings-/uitsterfbeleid:** het aantal coffeeshops dient, al dan niet door een actief beleid te worden verminderd.
- **Ontmoedigingsbeleid:** de gemeente probeert door het stellen van voorwaarden de ongebreidelde vestiging van nieuwe coffeeshops tegen te gaan en het aantal bestaande coffeeshops terug te dringen.
- **Regionaal model:** gemeenten binnen dezelfde regio hebben afspraken gemaakt over hoeveel coffeeshops in de regio kunnen vestigen en in welke gemeenten.
- **Stichtingsmodel:** er zijn een of meerdere gecontroleerde verkooppunten van cannabis, ondergebracht in een daartoe aangewezen stichting. Coffeeshops buiten een stichting om worden niet gedoogd.

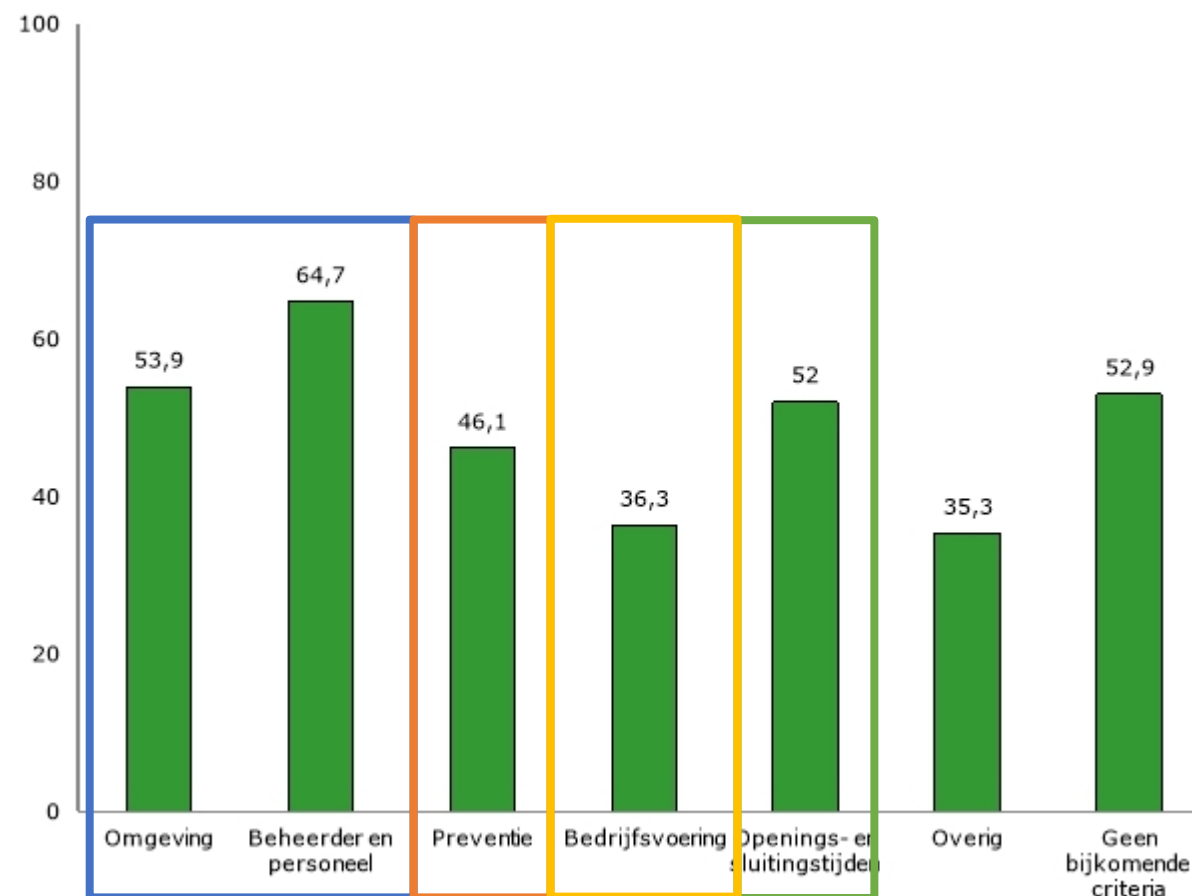
Lokale invulling: lokale criteria

...

Vestigingscriteria

Bijkomend criteria

Les 4

Het belang van lokaal maatwerk

Bekende mogelijke gevolgen

Positief

- Verhoogde sociale controle
- Verminderde illegale straathandel
- Economische impuls

Negatief

- Verkeerskundige aspecten
- Overlastvormen

Disclaimer

Of en in welke mate de positieve en/of negatieve effecten zich zullen voordoen is sterk (zo niet volledig) afhankelijk van de lokale situatie, het lokale beleid en de specifieke locatie van de coffeeshop

Welke overwegingen moet u maken?

...

1. Beginsituatie
2. Marktruimte
3. Locaties
4. Andere factoren

Hoe kan onderzoek/advies helpen?

...

- Marktruimte berekenen
- Lokale beschouwing
- Risico- en impactanalyse
- Advies ontwerpen vestigingsbeleid

...

Een coffeeshop is een middel om een doel te bereiken, maar geen doel op zich.

- Ralph Mennes